

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปราย และแสดงข้อเสนอแนะ จากการศึกษาโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล เสนอผลตามสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่ได้รับ โปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีความสามารถในการเผชิญปัญหา ในระยะหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่ได้รับ โปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค ในระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนที่ได้รับ โปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค ในระยะหลังการทดลองสูงกว่าในระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. นักเรียนที่ได้รับ โปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค ในระยะติดตามผลสูงกว่าในระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ อภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐาน ดังนี้

1. การทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลอง กับระยะเวลาของการทดลอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง มีผลต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค คือ ก่อนการทดลองของกลุ่มที่ได้รับ

การฝึกโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเอง และกลุ่มควบคุมมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคไม่แตกต่างกัน แต่ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล ได้ผลที่ต่างกันออกไปคือ กลุ่มที่ได้รับการฝึกโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้กลุ่มที่ได้รับการฝึกโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเอง ได้รับการส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในศักยภาพของตน และมีวิธีในการเผชิญปัญหาได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งวิธีในการทดลองกับช่วงเวลาของการทดลองยังส่งผลต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค เนื่องจากในระยะก่อนการทดลอง นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคต่ำเหมือนกัน เมื่อนักเรียนกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองแล้ว ทำให้คะแนนความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคสูงขึ้นทั้งในระยะหลังการทดลอง และในระยะติดตามผล ส่วนกลุ่มควบคุมมีคะแนนความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคไม่แตกต่างกันทั้ง 3 ระยะ ซึ่งกลุ่มควบคุมนั้น ไม่ได้รับการฝึกโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเอง ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเอง เกิดความสงสัยในความสามารถของตนเอง ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน ทำให้ขาดความพยายามในการทำกิจกรรมใดๆ และในที่สุดก็ขาดการพัฒนาความสามารถของตนเองให้ก้าวหน้า ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ปราณี นัยประยูร (2544, หน้า 97) ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะของการทดลอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑา อนุรัตน์สร (2546, หน้า 62) พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะของการทดลอง อีกทั้งผลการวิจัยที่ได้เป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยของ ภูรดา ยังวิสัย (2547, หน้า 90) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองต่อคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งผลที่ได้นี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของรณิศา คงเจริญ (2545, หน้า 72) จากผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาในการทดลอง

2. คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนที่ได้รับการฝึกโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในระยะหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้เนื่องจากโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น เป็นการมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยมีกระบวนการจัดการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเกิดความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคที่ดีขึ้น เมื่อบุคคลมีการรับรู้ความสามารถของตนเองที่ดี

ก็มักจะเป็นผู้ที่ยอมรับผลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการกระทำพฤติกรรมของตน และใช้ความพยายาม เพื่อให้การกระทำนั้นบรรลุเป้าหมาย แม้ว่าในบางครั้ง พฤติกรรมนั้นจะประสบกับความล้มเหลวบ้างก็ตาม เขาก็จะไม่ท้อถอย และจะไม่อ้างว่าเป็นเรื่องของโชคชะตา แต่เขาจะให้เหตุผลของความล้มเหลวที่เกิดขึ้นว่าเป็นสิ่งที่ช่วยสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จต่อไป ซึ่งต่างจากบุคคลที่มี การรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ มักจะเป็นคนที่ไม่ค่อยริเริ่มทำอะไร จะรอให้ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการกระทำเป็นไปตามความเชื่อหรือคำทำนาย กล่าวคือ นักเรียนจะมีความมุ่งมั่น ในการคิดริเริ่มทำกิจกรรมหรือทำอะไร เกิดความพึงพอใจ เกิดการตั้งเป้าหมาย และแม้ว่าจะไม่ประสบผลดังที่คาดไว้ นักเรียนก็จะไม่ยอมแพ้ต่อปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ เพราะเกิดความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเอง เกิดความพยายามมากขึ้น เพื่อเอาชนะปัญหาหรืออุปสรรคนั้น และก้าวไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ ดังที่ วิลลาตลิกซ์ ชัววลลี (2542) กล่าวไว้ว่า บุคคลจะตีความสถานการณ์และคาดการณ์ในอนาคตอย่างไร ก็ขึ้นอยู่กับว่า เขามีความเชื่อในความสามารถของตนเองอย่างไร คนที่เชื่อว่าตนเองมีความสามารถสูง จะมองสถานการณ์ที่เขาพบว่าเป็นโอกาส เขาจะมองภาพความสำเร็จและให้เป็นสิ่งที่เกิดจากการกระทำของเขา ส่วนคนที่คิดสินตนเองว่ามีความสามารถต่ำ จะตีความสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนว่า เป็นความเสี่ยง และจะมองเห็นภาพความล้มเหลวอยู่ในอนาคต การคิดในทางลบของผู้ที่รู้สึกว่าคุณค่าตนเองคือความสามารถ จะทำลายแรงจูงใจในตนเอง และทำลายผลการปฏิบัติงานด้วย เพราะเป็นการยากที่บุคคลจะประสบความสำเร็จ ถ้ายังมีความสงสัยในความสามารถของตนเองอยู่ จากผลคะแนนเฉลี่ยในระยะหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุมข้างต้นนี้ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนา จินวงษ์ (2539, หน้า ก) ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลอง มีความคาดหวังในความสามารถของตนเอง และความคาดหวังในผลลัพธ์ของการมีพฤติกรรมป้องกันอุบัติเหตุสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ ซึ่งผลที่ได้คล้ายกับงานวิจัยของพนมพร เลขะเจริญ (2532, หน้า ก) ผลจากงานวิจัย พบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนความคาดหวังในความสามารถของตนเองด้านการควบคุมหรี คะแนนความคาดหวังในผลของการควบคุมหรีและคะแนนการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมหรีสัมพันธ์กันในทิศทางบวกในระดับ ต่ำ – ปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค ของนักเรียนที่เข้ารับการศึกษาโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองกับกลุ่มควบคุมในระยะติดตามผลแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ทั้งนี้เนื่องจากโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นมุ่งมั่นและให้ความสำคัญในเรื่องของความสำเร็จอันเกิดจากการกระทำด้วยตนเอง เมื่อกลุ่มทดลองได้ลองทำงานแล้วประสบความสำเร็จซ้ำ ๆ กันหลายครั้ง ก็จะทำให้เกิดการรับรู้ความสามารถของตนเองที่เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งการได้เห็นผู้อื่นที่ประสบความสำเร็จ ก็จะทำให้

นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และกระทำตามตัวแบบที่ได้ มีการพูดชักจูงใจจากผู้วิจัยและการกระตุ้นเร้าอารมณ์จากกิจกรรม จะส่งผลให้นักเรียนมีกำลังใจและเกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง อันจะมีผลให้เกิดการพัฒนาความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค ซึ่งผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองนี้ มีส่วนทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค ในระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งไม่ได้รับโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเอง เมื่อกลุ่มควบคุมไม่ได้รับโปรแกรมดังกล่าว จึงส่งผลให้นักเรียนกลุ่มควบคุม ยังคงมีความสับสน ตั้งใจในความสามารถของตนเองอยู่ มีส่วนทำให้ไม่กล้าที่จะริเริ่มทำสิ่งใด และขาดทักษะในการเผชิญปัญหาและการฝ่าฟันอุปสรรค เมื่อพบเจออุปสรรคก็จะรู้สึกท้อถอย หลีกเลี่ยงปัญหา หรืออาจใช้วิธีในการแก้ไขปัญหาที่ไม่เหมาะสม ซึ่งผลการทดลองที่ได้นี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของวันเพ็ญ อัสวศิริกุล (2539, หน้า ก) พบว่า ในระยะติดตามผล บุคคลที่สูญเสียแขน ขา ที่เข้ารับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม มีคะแนนการรับรู้ความสามารถโดยทั่วไปของตนและคะแนนการรับรู้ความสามารถเฉพาะของตนสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ พลนุช พุ่มไสว (2543, หน้า 69) พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความรู้สึกลึกซึ้งภูมิใจในตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุม เช่นเดียวกับ งานวิจัยของอำพัน ทันสม (2533, หน้า 69) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการใช้เหตุผลและอารมณ์ มีทัศนคติต่อการเรียนในระยะติดตามผลดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

4. คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนที่ได้รับการฝึกโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ทั้งนี้เนื่องจาก เมื่อเริ่มการทดลองนักเรียนจะได้รับการฝึกโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งขั้นตอนของโปรแกรม ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยการประยุกต์ตามทฤษฎีความสามารถของตนเองของแบนดูรา (Bandura) มีแนวทางในการให้นักเรียนได้เห็นประสบการณ์ของผู้อื่นที่ประสบความสำเร็จ ความสำเร็จจากการกระทำด้วยตนเอง การกระตุ้นเร้าทางอารมณ์ และการจูงใจด้วยคำพูด และมีกรณีตัวอย่าง สถานการณ์จำลอง ข้อมูลที่เป็นปัญหา ข้อโต้แย้ง การให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รู้จักคิดอย่างสมเหตุสมผล เกิดการเรียนรู้ตามความสามารถของตนเองที่มีอยู่ภายใน เข้าใจตนเองในเรื่องความสามารถ การตั้งเป้าหมายในชีวิต รวมทั้งนักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ก่อให้เกิดทักษะในการคิด เกิดความกระตือรือร้นในการคิด ทั้งหมดนี้ช่วยให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในศักยภาพของตน และเกิดความพยายามและมุ่งมั่น

ในการทำงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ โดยไม่ทอดทิ้งแม้จะเกิดปัญหาหรืออุปสรรค นักเรียนก็จะสามารถฝ่าฟันปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้ ด้วยเหตุดังกล่าวส่งผลให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนในระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทรา เกียรติเชวงวงศ์ (2541, หน้า 67) พบว่า คะแนนเฉลี่ยแบบแผนการดำเนินชีวิตของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจของกลุ่มทดลองหลังจากได้รับการให้ความรู้ด้านสุขภาพและการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในระยะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ศุภลภี วรรณวงศ์ชัยอัสวิน (2546, หน้า 103) ผลการวิจัย พบว่า พนักงานกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ มีการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการทำงานระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง เช่นเดียวกับงานวิจัยของวัลลภี เกียรติศิริลึงกุล (2535, หน้า 56) พบว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ในระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนที่ได้รับการฝึกโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ทั้งนี้เนื่องจาก อิทธิพลของการรับรู้ความสามารถของคนที่มีความรู้พฤติกรรมการรับรู้ความสามารถของตนเองจะเป็นตัวกำหนดว่าบุคคลจะมีพฤติกรรมอย่างไร ซึ่งการรับรู้ความสามารถของตนเองนั้น จะเป็นตัวกำหนดในเรื่องของ กระบวนการรู้คิด (Cognitive Process) กระบวนการจูงใจ (Motivation Process) กระบวนการด้านความรู้สึก (Affective process) กระบวนการเลือก (selection process) ซึ่งกระบวนการที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นนั้นส่งผลให้นักเรียนกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมการรับรู้ความสามารถ ในระยะติดตามผลมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยในระยะก่อนการทดลอง เพราะโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะในการเผชิญและแก้ไขปัญหา อีกทั้งยังก่อให้เกิดการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองในการที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ เมื่อนักเรียนเกิดทักษะและความเชื่อมั่นแล้ว ก็จะส่งผลให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำสิ่งต่าง ๆ สามารถทำความเข้าใจกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ว่าคืออะไร เพื่อนำไปสู่การเลือกเผชิญกับสถานการณ์นั้น ๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมไปถึงสามารถประเมินทางเลือกให้กับตนเองได้ว่าดี หรือเหมาะสมเพียงใด อันเป็นแนวทางที่จะดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข เมื่อผู้วิจัยทิ้งระยะเวลาในการติดตามผลออกไป 2

สัปดาห์ พบว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองมีค่าสูงกว่าในระยะก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขียวลักษณ์ ศรีธัญญาทรัพย์ (2538, หน้า ก) ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความคาดหวังในความสามารถของตนเอง ความคาดหวังในผลของการป้องกันโรคและการปฏิบัติในการป้องกันโรคพิษุน และโรคเหงือกอักเสบ ในระยะติดตามผลสูงกว่าในระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับงานวิจัยของฉัตรฤทัย บุรณากาญจน์ (2539, หน้า 87) พบว่านักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษามีทัศนคติต่อการเล่นการพนันในระยะติดตามผลสูงกว่าในระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และงานวิจัยของประภาส ณ พิกุล (2537, หน้า 72) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาดมทฤษฎีเหตุผลและอารมณ์มีทัศนคติต่อความเป็นหญิงในระยะติดตามผลดีกว่าในระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ครู อาจารย์และผู้ปกครอง ควรนำโปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองมาปรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน และส่งเสริมให้เกิดความสามารถในเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม
2. ควรฝึกทักษะการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคให้กับเด็กควบคู่ไปกับการเรียนการสอนอื่น ๆ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถแก้ไขปัญหาดัง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม และทำให้เด็กรู้จักความอดทน อดกลั้นเมื่อต้องเผชิญกับปัญหา อันจะส่งผลให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาผลการใช้โปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีต่อความสามารถในด้านอื่น ๆ เช่น การเรียน การกีฬา เป็นต้น
2. เพื่อรักษาความคงทนของระดับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค ควรให้โปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองกับนักเรียนต่อไปอีกระยะหนึ่ง
3. ควรศึกษาการใช้โปรแกรมการรับรู้ความสามารถของตนเองกับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น เจ้าหน้าที่และพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม พนักงานของรัฐ และวิสาหกิจ เพื่อเป็นแนวทางให้เกิดความเข้าใจในความสามารถของตนเอง และนำไปปรับใช้ในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคในชีวิตประจำวัน รวมทั้งการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม เพื่อเป็นการพัฒนาระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น